

De weg terug

Sonja Kemp
De weg terug

Copyright © 2024 Sonja Kemp

Auteur: Sonja Kemp

Omslagontwerp en opmaak: Sonja Kemp

Omslagfoto: 123RF

ISBN 9789465012636

www.sonjakemp.nl

SK uitgeverij

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, dan wel opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch databestand of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Proloog

Amsterdam, september 1959

Antonia sloot de deur van de kunstgalerie zorgvuldig af en rende naar de tweedehands kledingzaak om de hoek. De kledingzaak was gespecialiseerd in stijlvolle dameskleding zoals avondjurken, broekpakken en mantelpakjes. Ze had vanochtend haar weekloon gekregen. Meneer Berendsen had het in een envelop onder de toonbank gelegd. Ze wilde de jurk kopen die ze een paar dagen eerder weg had laten hangen. De jurk was gemaakt van oudroze chiffon en op het lijfje waren honderden kleine kraaltjes geborduurd.

'Hoi Ellen. Ik heb lunchpauze en kom de jurk ophalen.'

Ellen keek op van haar kasboek en glimlachte. 'Ik zal de jurk voor je pakken, hij hangt achter.' Ze verdween achter een roodfluwelen gordijn. 'Oh ja!' riep ze en stak haar hoofd om de hoek. 'Er zijn vanochtend goudkleurige hakjes binnen gebracht. Ze passen perfect bij de jurk. Kijk maar of je interesse hebt. Ik ben zo terug.'

Antonia liep naar de kast waar de schoenen stonden uitgestald en zag het paar gelijk staan. Goudkleurige pumps met voorop een rozet. Ze pakte het paar uit het schap. De schoenen waren haar maat en, ondanks dat ze tweedehands waren, in perfecte conditie. Het paar paste bij de oudroze jurk en andere avondjurken die ze hier al eerder had gekocht. Antonia was hier kind aan huis. Zodra Ellen een jurk, een mooi mantelpakje of iets anders binnen kreeg waarvan ze dacht dat het iets voor Antonia zou zijn legde ze het voor haar apart. Vorige week nog had ze haar een prachtige groene stola verkocht. Antonia besloot de gouden pumps erbij te nemen. Ze bedankte Ellen, rekende de jurk en de schoenen af en haastte zich terug naar de galerie.

De rest van de dag werkte ze hard om op tijd klaar te zijn. Maar helaas was er rond sluitingstijd nog een belangrijke vaste klant binnen gekomen. Haar baas, meneer Berendse, zou het

niet leuk hebben gevonden als ze de klant de deur had gewezen dus leidde ze hem geduldig langs de kunstwerken.

Het was een baan die niet veel geld opleverde, maar dat vond ze niet erg. Ze had veel interesse in kunst. In haar vrije tijd bezocht ze regelmatig musea en andere galeries. Bovendien was het op dit moment genoeg om van te leven. Ze woonde immers nog bij haar moeder thuis. Ze moest wel een bijdrage leveren aan de huur en het huishoudgeld, maar dat was niet veel. Ze was ook niet van plan om lang in de galerie te werken. Antonia had andere plannen. Ze was nog maar net negentien jaar, maar wist donders goed wat ze wilde.

Een kwartier na sluitingstijd verliet de klant de galerie. Meeneer Berendsen was er vandaag niet, maar vertrouwde haar altijd zonder enige twijfel de zaak toe. Zoals het afsluiten van de galerie aan het einde van de dag. Met haar nieuwe jurk over haar arm liep ze zo snel ze kon naar huis om zich daar om te kleden, haar haar te doen en zichzelf op te maken. Ze wilde er vanavond perfect uit zien.

Die avond stond er een gure wind. Antonia huiverde en knoopte haar korte bontjasje dicht. Ze keek omhoog en zag dat donkere wolken zich samenpakten. Herfstbladeren werden van de bomen gerukt en dwarrelden voor haar voeten op de straat. Snel liep ze door de Marnixstraat richting het American Hotel waar een liefdadigheidsdiner werd gegeven ter ere van het kinderziekenhuis. Ondanks haar hoge hakken zette ze flink de pas erin. Ze was aan de late kant en dat zou haar vriendin Helene, die altijd stipt op tijd was, haar niet in dank afnemen.

'Ben je daar eindelijk,' mopperde Helene. 'Ik sta hier al een uur te verkleumen van de kou.'

'Niet zo overdrijven. Ik ben maar een paar minuten te laat. Ik moest overwerken en eenmaal thuis zat Emma aan mijn kop te zeuren. Hoogst irritant.'

Emma, haar oudere zus, vond dat ze niets te zoeken had op feesten waar alleen mensen boven haar stand kwamen, behalve als ze er zelf in de bediening zou werken en zich zo nuttig zou maken.

Ze bekeek haar vriendin die er mooi uitzag in haar bekende outfit. Helene had slechts één avondjurk. Ze verdiende nog min-

der dan Antonia en kon het zich niet veroorloven om meer jurken aan te schaffen. Maar desondanks zag ze er betoverend uit in de pastel groene jurk met zilverkleurige muiltjes. Haar bruine haar had ze opgestoken en een paar losse plukken vielen nonchalant langs haar gezicht.

Ze kende Helene al vanaf het begin van de huishoudschool die ze samen met veel tegenzin hadden doorlopen. Bij hen in de klas, zat nog een meisje, Sophia. Haar vader was een rijke zakenman die erop had gestaan dat Sophia naar de huishoudschool ging. Sophia werd thuis op haar wenken bediend door een butler, een dienstmeisje die het huis schoon hield en een kok die de lekkerste maaltijden klaar maakte. Maar haar vader wilde niet dat ze er voor het gemak maar van uitging dat haar leven altijd zo gemakkelijk zou zijn. Je wist immers nooit wat voor wending het leven nam, dat was de les die hij van de oorlog had geleerd.

De vriendinnen leerden op school koken, huishoudelijke taken en handwerken. Vanaf de eerste dag werden de drie meisjes beste vriendinnen en dat bleven ze nadat ze hun diploma hadden behaald. Helene was gelijk vanaf de huishoudschool in de wasserette van haar ouders gaan werken, waar ze niets anders deed dan wassen en strijken. Sophia stortte zich op het werk bij verschillende liefdadigheidsinstellingen waar ze hielp met het organiseren van diners en feesten, met als doel geld op te halen voor goede doelen zoals vanavond het kinderziekenhuis.

Antonia gaf Helene een arm en samen wandelden ze verder. Sophia had ervoor gezorgd dat haar twee vriendinnen waren binnen gedrongen in de wereld van de glitter en glamour. Sophia zette haar vriendinnen altijd als eerste op de gastenlijst. Op een liefdadigheidsdiner was het de bedoeling dat je betaalde voor een plek aan een van de tafels. En dan had je het over bedragen die een gemiddelde arbeider niet kon betalen. Maar haar rijke vader betaalde altijd voor twee héle tafels. Eén voor hem, die hij gebruikte voor zijn zakenrelaties, en één voor Sophia, zodat zijn dochter haar eigen vrienden en vriendinnen kon uitnodigen. En zo hadden Helene en Antonia, die het zelf niet zo breed hadden, altijd een plek aan de tafel. Maar ze nam ze ook altijd mee naar feesten en openingen van kunstexposities. Allemaal met het doel om haar twee beste vriendinnen voor te stellen aan rijke vrijgezelle mannen.

Antonia wilde absoluut een ander leven dan haar moeder. Zij werkte van negen tot vijf als schoonmaakster bij verschillende bedrijven. Iedere dag, behalve zondag. Als Antonia na het werken thuis kwam van de galerie zorgde haar moeder er altijd voor dat er een warme maaltijd op tafel stond en op haar enige vrije dag maakte ze het huis schoon. De enige luxe die haar moeder zichzelf veroorloofde was dat ze hun kleding iedere maandagochtend naar de wasserette bracht en na twee dagen weer gewassen en gestreken ophaalde. Haar vader leefde niet meer. Toen Antonia nog klein was werd haar vader opgeroepen om als soldaat te vechten tegen de Duitse vijand. Hij overleefde de oorlog niet en haar moeder stond er vanaf die tijd helemaal alleen voor.

Helene en Antonia liepen het American Hotel binnen, waar ze door een gastvrouw werden begeleid naar de zaal waar het diner werd gehouden. In de zaal stonden ronde tafels gedekt met witte tafelkleden. Op de tafels stond een wit servies met gouden randen en goudkleurig bestek. In het midden van de tafels stonden bloemstukken met roze rozen en lauriertakken. De dansvloer was al aardig gevuld met gasten die dansten op 'It's all in the game' van Louis Armstrong, gespeeld door een klein symfonie orkest.

Sophia zwaaide naar de twee vrouwen en snel liepen ze naar haar tafel.

'Wat zien jullie er mooi uit.' Ze omhelsde de vrouwen een voor een. 'Ga zitten.'

Antonia zocht haar plek aan tafel en keek in het rond. Veel bekende gezichten. Een paar mannen waar ze een oogje op had, maar ook veel vrouwelijke concurrenten. Ze zuchtte. Het viel niet mee, zeker omdat veel van de bekende gezichten donders goed wisten wie Helene en Antonia waren en waarom ze er waren. Er hadden wel wat mannen gehapt, maar meer omdat zij wel in waren voor een avontuurtje, niet omdat ze op zoek waren naar een echtgenote uit de middenklasse. Antonia was bang dat het haar nooit zou lukken een geschikte man te vinden. Dan zou ze én voor de rest van haar leven vrijgezel blijven én, net als haar moeder, zich de rest van haar leven kapot moeten werken. Ze kon immers niet voor altijd bij haar moeder blijven wonen.

Haar gedachten werden verstoord door een enthousiast gil-
letje van Sophia. 'Thomas, schat, wat fijn je te zien!' Thomas was
de vriend van Sophia. Ze hadden al een tijdje een knipperlichtre-
latie. Sophia was gek op Thomas, maar ook op haar vrijheid en
vond het erg lastig om zich aan iemand te binden. Thomas daar-
entegen was niet van plan om Sophia op te geven. Als Sophia het
weer eens had uitgemaakt bleef hij geduldig in haar buurt in de
hoop dat ze weer bij hem terug zou komen. En tot nu toe had ze
dat steeds gedaan. Naast Thomas stond een man die haar niet
bekend voor kwam. Hij was lang, had blond haar en blauwgrijze
ogen. Antonia stond op en begroette Thomas met een
vederlichte kus op zijn wang.

'Antonia, ook weer van de partij?' vroeg hij met, wat zij dacht,
een spottende glimlach. Dat dacht ze eigenlijk altijd van ieder-
een, omdat ze altijd bang was dat men haar oppervlakkig en
dom vond. Wat ze de mensen ook niet kwalijk kon nemen, ze
was immers ook zo oppervlakkig om alleen maar te willen trou-
wen met een rijke man om zijn geld. Maar dom was ze zeker
niet.

'Mag ik je voorstellen aan een oud studiegenoot, Paul?' Anto-
nia keek naar Paul die haar met zijn indringende ogen van top
tot teen analyseerde. Hij pakte haar hand en gaf er een zachte
net iets te lange kus op. Een rilling ging door haar lichaam.

'Aangenaam, Antonia,' zei hij rustig. 'Mag ik naast je plaats
nemen?'

'Natuurlijk, je bent hier toch ook om te dineren neem ik aan?'

'Zeker. Thomas was zo aardig om me mee te nemen en mij
aan zijn vrienden voor te stellen. Waar ken jij Thomas van?'

'Via Sophia, ik ben hier op haar uitnodiging, net als Thomas.
Haar vader is zo royaal een tafel voor haar vrienden te betalen.'

Thomas tikte Paul op zijn schouders. 'Ik moet je even aan wat
mensen voorstellen. Wil je ons even excuseren Antonia?' Paul
glimlachte en volgde Thomas naar een groep vrienden, die hem
allemaal joviaal de hand schudden. Antonia volgde hem met
haar blik. Hij stond daar zelfverzekerd met zijn hand in zijn
broekzak te praten met een financieel adviseur van een van de
grootste bedrijven van Amsterdam. Hij leek er niet erg van on-
der de indruk en praatte met hem alsof ze elkaar al een jaren
kende.

Antonia draaide zich naar Sophia, die aan de andere kant van haar zat. 'Sophia, ken jij hem? Die vriend van Thomas?'

'Niet persoonlijk, Thomas heeft wel eens over hem verteld. Hij heeft samen met Thomas bedrijfskunde gestudeerd en wil een eigen zaak beginnen, maar weet nog niet in welke branche. Hij heeft veel ambitie.'

'Maar nog niet rijk? En zijn ouders?'

'Die leven niet meer dacht ik. Ik zou mijn aandacht niet op hem richten. Het duurt nog wel even voor hij een volle bankrekening heeft. Hij schijnt ook bezet te zijn.'

Antonia keek nog eens naar Paul die lachte om iets wat een van de vrienden van Thomas zei. Jammer, dacht ze. Hij heeft wel iets, maar blijkbaar is het tijdsverspilling. Sophia stelde haar ondertussen voor aan een andere kennis die bij de tafel was aangekomen. Ene Egbert, die een aantal kunstgaleries in zijn bezit had en daar een goede duit mee verdiende.

'Dat is toch ook toevallig,' zei Sophia tegen hem. 'Antonia werkt in een kunstgalerie, hier in de stad. Waarom ga je niet naast haar zitten.' Ze knipoogde naar Antonia en liet ze verder alleen. Het was duidelijk dat Sophia hem had uitgenodigd om hem aan Antonia te koppelen. Paul en Thomas namen plaats tegenover haar en dus was ze veroordeeld tot Egbert de kunst-expert. Rijk, niet echt knap en een beetje saai, maar wel vriendelijk én rijk.

Uren later had Antonia behoefte aan frisse lucht. Even uit de drukte, zodat ze kon nadenken. Ze haalde haar jas bij de garderobe en zocht een plek uit de wind. Ze stak een sigaret op en blies de rook in cirkeltjes de avondlucht in. Het was een mooi diner en Egbert was op zich een aardige man. Bovendien hadden ze het werken in een kunstgalerie gemeen. Ze zag wel potentie in hem, dus wie weet ging ze hem vragen eens met zijn tweeën ergens te dineren of een cocktail te drinken.

'Ook behoefte aan de buitenlucht?' vroeg een warme man-nenstem. Ze keek opzij en zag Paul aan komen lopen. Mijn hemel, dacht ze. Waarom is hij zo ongelofelijk knap.

'Even uit de drukte. Heb je een fijne avond?'

'Ja tot nu toe wel. En jij? Interessante tafelheer naast je?'

'Sorry, Sophia drong hem aan me op nadat jij de tafel had verlaten. Ik hoop niet dat ik je heb beledigd.'

'In geen geval. Nu kan ik je schoonheid vanaf de andere kant van de tafel bewonderen.'

Antonia bloosde en keek snel de andere kant op. 'Mijn tafelheer is zeker interessant. Hij werkt in dezelfde branche als ik, kunst.'

'Thomas vertelde me dat je een gold digger bent, altijd op zoek naar een goede vangst.'

Antonia keek hem zogenaamd verontwaardigd aan. 'Zo zei hij dat?'

'Ja.' Hij nam een lange haal van zijn sigaret. 'En is dat ook zo?'

'Als je het zo wilt noemen, dan ja, ik ben op zoek naar een rijke echtgenoot.'

'Je bent in ieder geval eerlijk,' merkte hij op.

'Is het zo erg dat ik streef naar een leven waarin ik me financieel geen zorgen hoeft te maken?'

'Helemaal niet. In feite wil ik dat ook, alleen via een andere weg. Ik heb de ambitie een eigen zaak te beginnen en wie weet kan ik daar wel rijk mee worden. Helaas, voor mij, ben ik nu niet rijk en niet interessant genoeg voor jou,' zei hij met een knipoog.

'Dus in feite zijn we hetzelfde,' constateerde ze.

'In feite wel, maar ook niet anders dan die wereld.' Hij wees met zijn hand naar de mensen binnen. 'Ook al is de rijkdom van die mannen hen door de ouders in de schoot geworpen moeten ze er toch hard voor blijven werken om die rijkdom te behouden. En ze hebben uiteindelijk allemaal een vrouw zoals jij aan hun zijde, die meeliften op hun succes. Of ze nou uit de middenklasse, zoals jij, of ook uit een welgestelde familie komen. Alleen zullen de vrouwen uit de rijkere families dat niet zo snel toegeven.'

Antonia knikte en nam de laatste haal van haar sigaret. Ze gooide de peuk op de grond en trapte hem uit met haar gouden hakje.

'Je bent je er toch wel van bewust dat er tegenwoordig een hele groep vrouwen bestaat die zich hier juist tegen afzetten? Die ervoor pleiten zelf een carrière op te bouwen en niet afhankelijk willen zijn van een man,' vroeg Paul.

'Ja, daar ben ik me van bewust. Mijn zus is zo iemand, die perse zelf haar geld wil verdienen. Maar ik ben anders dan mijn zus. Iedereen heeft een eigen idee van wat geluk is.'

'Zo is het,' zei hij.

'Ik ga maar weer eens naar binnen.'

'Kijken of de rijke galeriehouder er nog is?'

'Zoiets. Fijne avond en wellicht komen we elkaar nog eens tegen.'

Antonia liep weer naar binnen. Ze dacht aan haar gesprek met Paul. Hij was van hetzelfde kaliber. Hij begreep haar. Hij begreep haar wil om te ontsnappen uit de middenklasse. Hij begreep dat wat zij deed niet veel anders was dan alle andere vrijgezelle vrouwen op het diner deden. Arm of rijk, ze waren allemaal op zoek naar een geschikte man met geld en status. Het was toch zo? Hij begreep haar toch? Of was het cynisch bedoeld en had ze dat niet begrepen?

'Antonia!' Ze keek om en zag Egbert op haar afkomen. Hij was qua uiterlijk niet perse aantrekkelijk, maar ze kon hem ook niet lelijk noemen. Hij had donker krullend haar en een zwarte bril. Hij was qua lengte niet groter dan Antonia. Hij droeg een donkerblauw pak met een wit krijtstreepje en rode schoenen. Hij had een artistiek voorkomen, wat ze wel leuk vond aan hem.

'Ik heb erg genoten van onze gesprekken, hopelijk jij ook?' vroeg hij.

'Zeker! Jammer dat de avond al zo snel voorbij is,' zei ze met een gemaakt pruillipje.

'Volgende week op vrijdagavond is er een speciale opening van een nieuwe tentoonstelling in het Stedelijk Museum, alleen voor genodigden. Ik heb een uitnodiging gekregen, heb je misschien zin om mij te vergezellen?'

'Dat lijkt me erg interessant. Ik ga graag met je mee,' zei ze enthousiast.

'Waar zal ik je ophalen? Misschien kunnen we daarvoor dineren?'

'Goed idee. Haal me maar op bij de galerie,' zei ze en legde even haar hand op zijn arm. Antonia wilde absoluut niet dat hij haar thuis ophaalde. Gelukkig vond Meneer Berendse het nooit een probleem als ze zich daar omkleedde en bij de galerie werd opgehaald. Hij had haar zelfs in goed vertrouwen een sleutel van de zaak gegeven, omdat hij nog wel eens weg moest voor een paar dagen om werken bij kunstenaars op te halen. Ze nam afscheid van hem en ging met een voldane glimlach op haar gezicht op zoek naar haar vriendinnen.

Herfst

Amsterdam, september 1991

Het was vroeg in de ochtend. An zat op een bankje aan de Prinsengracht te turen naar de boekwinkel aan de overkant van het water. Vanaf dat bankje kon ze de winkel goed in de gaten houden. Ze was deze week al een paar keer de straat in gelopen, had voor de etalage gestaan en aandachtig naar binnen gekeken. Ze had geen bekenden gezien. An had nog niet het lef gehad om naar binnen te lopen.

De afgelopen dagen had ze door Amsterdam gezworven. Ze was langs De Villa gelopen die nog steeds eigendom was van Allard Beaufort, de vader van haar beste vriendin Sophia. Toen de familie uit De Villa vertrok had Allard deze verhuurd aan een reclamebureau. Het bureau was vorige maand verhuisd naar een ander pand in het centrum van Amsterdam. De Villa had er leeg en verlaten bij gestaan toen ze er langs wandelde en door de ramen had gegluurd, maar An wist dat daar binnenkort verandering in zou komen. De straat waar ze was opgegroeid en tot haar huwelijk samen met haar moeder had gewoond was onherkenbaar veranderd. De huizen waren gesloopt en er waren nieuwe moderne huizen voor terug gekomen. Alle herinneringen aan die tijd waren onzichtbaar. Ze bestonden alleen nog in haar gedachten en wellicht ergens op oude zwart wit foto's.

De boekwinkel zag er van de buitenkant nog precies hetzelfde uit. An had zich voorgenomen om gelijk op de eerste dag dat ze in Nederland arriveerde langs de boekwinkel te gaan op zoek naar haar familie. Maar toen het moment daar was had ze getwijfeld en was ze alleen langs de winkel gelopen om daarna gelijk terug te gaan naar het hotel. Eerst vond ze zichzelf laf, maar later toen ze haar vriendinnen over de telefoon verslag had uitgebracht wist ze dat ze niet zo streng moest zijn voor zichzelf. Het was zo lang geleden.

An keek naar de winkel. De rolluiken waren nog naar beneden en er was geen enkele beweging. Wat zal mijn moeder zeggen als ze me ziet? dacht An. Zal ze blij zijn, of emotioneel, of boos? En mijn zus? Zal ze eerst terughoudend zijn? Of me met veel blijdschap omarmen? Of sturen ze me weg omdat ze niets meer met me te maken willen hebben? An wist het niet.

Opeens ging de deur naast de boekwinkel, die leidde naar de appartementen erboven, open. An ging rechtop zitten en tuurde gespannen naar de deur. Een jonge vrouw met lichtblond haar kwam naar buiten. Ze haastte zich de straat door en verdween de hoek om. An keek haar na. Wie was dat? dacht ze. Dezelfde deur ging nogmaals open en er stapte nog een vrouw naar buiten. Ze leek van dezelfde leeftijd als de blonde vrouw alleen had zij heel lang lichtbruin haar. Ze liep naar de winkel, deed het rolluik omhoog en opende de voordeur met een sleutel. Binnen gingen ineens alle lichten aan. Even later stapte de vrouw weer naar buiten. In haar hand had ze een beker en ze ging zitten op het bankje voor de winkel. Een grote witte kat liep sierlijk achter haar aan en ging naast haar liggen. Wie is zij dan? Woont ze boven de winkel? Werkt ze in de boekwinkel? Er schoten allerlei vragen door haar hoofd. Aan de overkant van de straat stapte een vrouw uit een woonboot. Ze had lang rossig haar dat ze droeg in een losse vlecht. Ze had een bruin suède leren jas aan en daaronder wapperde een lange rok vrolijk in de wind. Ze liep recht naar de vrouw op het bankje en ging naast haar zitten. Ze had een bord of iets van een rond dienblad bij zich waar eten op lag. Ze kon het niet heel goed zien, maar het leek iets van cake of koek. Even later kwam de blonde vrouw, die de straat uit was gelopen, terug met een zak brood in haar hand en ging naast de andere vrouwen op het bankje zitten. Ze praatte wat, aten van de cake of de koek, waarna de blonde vrouw weer via de voordeur naar één van de appartementen ging, de andere vrouw de winkel in liep en de vrouw in de lange rok overstak en in de woonboot verdween. Wie waren zij en wat deden ze daar? Het was in ieder geval duidelijk dat ze elkaar kenden.

An bleef nog een uurtje op het bankje zitten. Maar zowel haar zus als haar moeder waren in geen velden of wegen te bekennen. Ze wist niet zo goed wat ze nu moest doen. Alle moed die ze vanochtend had verzameld was compleet verdwenen. An

keek nog een keer naar de winkel, zuchtte een keer diep, stond op en wandelde langzaam terug naar het hotel. Ze besloot eerst maar eens haar vriendinnen te bellen om te horen wat zij hier nu allemaal van vonden. Diep van binnen wist ze ook wel dat ze de boel aan het rekken was.

Juliette zat met een beker warme chocolademelk voor de boekwinkel te genieten van een welverdiende pauze. Ze aaide over de lange haren van hun kat Luna. Haar vader was nu een aantal dagen op vakantie, alleen. Hij had laten weten dat hij was aangekomen in het hotel en dat hij brochures had gekregen met toeristische bezienswaardigheden. Hij kon niet wachten om deze te gaan bekijken. Ze zuchtte diep. Juliette maakte zich al een tijdje zorgen om haar vader. Hij leek stiller, meer terug getrokken. En als ze aan hem vroeg of er iets was dan mompelde hij dat alles prima ging en ze zich geen zorgen hoefde te maken. Maar dat deed ze wel. Vanochtend had ze haar zorgen nogmaals besproken met haar twee zussen, Nora en Alisa. Hier op ditzelfde bankje. Onder het genot van een plak chocoladecake die Alisa de avond ervoor had gebakken. Ze wisten alle drie niet zo goed wat ze met hem aan moesten. Ze hadden die ochtend besloten om het maar te laten en af te wachten wat er zou gebeuren als hij terug kwam van vakantie.

Juliette stond op, ze moest nodig aan de slag. Het najaar was nu echt begonnen en ze besloot vandaag de etalage en winkel te versieren met herfst decoraties. De herfst was haar favoriete jaargetijde. Ze hield ervan als de bomen in de stad hun herfstkleuren lieten zien, het vroeger donker werd en ze weer tijdens het avondeten kaarsen aan kon steken.

De boekwinkel, die nu tweeëndertig jaar bestond, had stijl, maar was wel verouderd. Hoewel de donkere eikenhouten kasten een luxe uitstraalden was het echt niet meer van deze tijd. De vloerbedekking was op verschillende plaatsen versleten en de kroonluchter die boven de tafel hing miste een paar lampen, die ze niet meer konden vervangen omdat ze uit de handel waren genomen. Het werd tijd om de boekwinkel een moderne uitstraling te geven, maar haar vader wilde er niets van horen. Zelfs niet toen ze hem had verteld dat de omzet naar beneden was gegaan en de klanten die kwamen voor het grootste deel

bestonden uit de oudere vaste klanten die net als hij geen afscheid konden nemen van het verleden. Ze wist niet zo goed hoe ze hem op andere gedachten kon brengen. Ze hoopte dat hij tijdens zijn reis tot inzicht zou komen.

Ze liep naar de opslagruimte. Bovenop de kast pakte ze een kartonnen doos waarop met zwarte stift het woord 'herfst' stond geschreven. Ze zette de doos op de grote massief houten tafel die middenin de winkel stond. Aan deze tafel zaten geregeld klanten door boeken te bladeren onder het genot van een kopje koffie. Precies waar haar moeder het ooit voor bedoeld had. Ze opende de doos en legde al de herfst versieringen op tafel. Voor ze de etalage ging versieren haalde ze eerst alle boeken eruit en verving ze voor de net nieuw uitgekomen exemplaren. Daarboven hing ze webben met dikke harige spinnen en tussen de boeken strooide ze herfstbladeren, kastanjes en dennenappels. Juliette liep de winkel uit en inspecteerde tevreden de etalage. Ze draaide zich om en keek met een glimlach om zich heen. De lucht boven haar was bewolkt en de bladeren ritselden in de wind. Ze sloot even haar ogen en ademde diep in. Het belletje van de voordeur rinkelde en ze opende haar ogen. Een klant was naar binnen gelopen en snel ging ze er achteraan. Toen de klant even later tevreden de winkel uit liep ging ze verder met het versieren van de toonbank waar Luna een nieuw slaapplekje had gevonden.

'Vond je het toch te koud buiten,' zei ze tegen de kat en drukte een kus op haar langharige witte kop.

Ze zette de grote doos terug in het schap van de opslagruimte en haalde nog wat grote paddenstoelen tevoorschijn die dienden als stoeltjes voor de kinderen. Het was inmiddels einde van de ochtend en het werd drukker in de winkel. De rest van de dag was ze vooral bezig met het helpen van de klanten en het bestellen van een nieuwe voorraad boeken.

Nora kwam terug van boodschappen doen. Het was einde van de dag en het begon al donkerder te worden. Ze sjouwde haar tas drie trappen op. Boven aangekomen ruimde ze alle boodschappen op en zette de kant en klaar maaltijd in de magnetron. Ze moest zo nog aan het werk en had geen zin om voor zichzelf te koken.

Ze woonde in het appartement op zolder, boven de boekwinkel. In hetzelfde appartement waar ooit haar oma had gewoond. Toen Nora in scheiding lag met Jacob had haar vader haar voorgesteld om in het appartement te gaan wonen. Het appartement had veel ramen waardoor er genoeg licht naar binnen kwam om te schilderen. Nora had de kunstacademie doorlopen en was succesvol kunstschilder. Haar werk hing in verschillende galleries en ze zat nooit zonder opdrachten. Haar vader had haar ervan overtuigd dat als ze in het appartement kwam wonen ze de tijd had om bij te komen van alle rompslomp rond haar scheiding. Er was altijd wel iemand in de buurt die haar kon troosten als ze verdrietig was of haar kon helpen als ze iets moeilijks op moest lossen. Ze had zijn aanbod maar aangenomen, want ze moest toegeven dat de scheiding zwaarder was geweest dan ze had gedacht.

Nora had Jacob tijdens haar studietijd leren kennen. Een vriendin van de kunstacademie had Nora en Jacob aan elkaar voorgesteld. Jacob studeerde rechten en was vrij serieus, maar aan de andere kant ook erg geïnteresseerd in kunst. Maar vooral in Nora. Vanaf het moment dat hun gezamenlijke vriendin ze aan elkaar had voorgesteld waren ze onafscheidelijk geweest. En al vrij snel had Jacob haar ten huwelijk gevraagd en waren ze getrouwd. Helaas was het huwelijk na een aantal jaren gestrand, maar toch had ze er nooit spijt van gehad. Hoe erg hij haar ook had gekwetst.

Achteraf was ze heel blij dat haar vader haar dat aanbod had gedaan. Boven op zolder kon ze uitstekend wonen én werken. Bovendien woonde ze ook nog eens in het hartje van Amsterdam.

Het appartement had jaren lang leeg gestaan. Haar vader had het niet op kunnen brengen om de spullen van haar oma uit te zoeken en weg te gooien. Hij had er moeite mee gehad om dat hoofdstuk af te sluiten. Maar uiteindelijk moest het er dan toch echt van komen. Met zijn vieren hadden ze alle spullen uitgezocht en verdeeld. Alles wat ze niet wilden hadden ze naar de kringloopwinkel gebracht en wat echt niet meer bruikbaar was geweest naar de vuilstort. Vervolgens hadden ze in een paar weekenden al het behang eraf getrokken, de muren geschilderd en geschikte meubels gevonden.

Nora zette de televisie aan en keek naar het nieuws, terwijl ze haar maaltijd rechtstreeks uit de verpakking op at. Na het eten knipte Nora het lampje bij haar schildersezels aan om nog een paar uur te werken aan een opdracht. Hij moest aan het einde van de week af zijn en ze liep achter op schema, dus moest ze de avonden doorwerken. Maar dat vond ze niet erg. Schilderen was immers haar passie.

Alisa zette de boodschappentassen op het aanrecht. Ze deed haar jas uit en gooide die over de eetkamerstoel. Ze pakte een pak chocomelk uit de koelkast en schonk zichzelf een groot glas in. Uit het koekblik viste ze een zelfgebakken vanillekoekje. Ze plofte op de bank en keek uit over het water. Ze zuchtte tevreden. Ze was zo blij met haar huis op het water. Vier jaar geleden, toen de woonboot tegenover de boekwinkel te koop stond, had ze geen seconde gearzeld. Ze werkte toen nog fulltime in een restaurant. Hoe fijn is het dan om dicht bij je familie te wonen. Bovendien was wonen op een woonboot een droom die uitkwam. Ze had de boot helemaal opgeknapt. Het oude bloemetjesbehang verwijderd en vervangen voor een laag witte verf. Aan de muren had ze kleurrijke kunst opgehangen.

Ze had jaren lang als kok in een restaurant gewerkt. Koken was haar passie. En ze vond het koken op zich geweldig, maar de druk van een vol restaurant, de lange dagen en een baas die nooit tevreden was, hadden haar genekt. Na jaren te hard werken kwam ze overspannen thuis te zitten. Ze had ontslag genomen en was in therapie gegaan. Ondertussen vulde ze de koelkasten van al haar zussen en haar vader met maaltijden en proppte ze vol met taart. Ze was een gevoelige vrouw, die moeilijk met teveel prikkels om kon gaan. En al die stress sloeg op haar lichaam. Ze was moe, zo moe en lusteloos. Maar ze wilde iets om handen hebben en bezig zijn met haar passie. Gelukkig kon ze die passie botvieren op haar familie. Ondertussen was ze met de therapeut aan het uitzoeken waar alle stress vandaan kwam. Ze gingen terug naar haar verleden, maar keken ook vooruit naar de toekomst. Wat zou ze willen doen? Koken, bakken. Daar was geen twijfel over mogelijk. Maar wel dat ze het zowel mentaal als fysiek aan kon. Alleen wist ze dus nog niet hoe ze dat moest doen zonder overprikkeld te raken.

Genoeg geluierd, dacht Alisa. Ze pakte de boodschappentassen uit en spreidde alles uit over het aanrecht. Wat ze nu niet nodig had deed ze in de koelkast. Ze ruimde de tassen op, zette een muzikje aan en deed haar schort voor. Met haar koksmes begon ze de groente te snijden. Haar gedachten dwaalden af naar haar vader. Wat is er met je aan de hand, dacht ze. De laatste tijd was hij er niet echt bij geweest met zijn hoofd. Ze had hem regelmatig voor zich uit starend aangetroffen achter de toonbank. Als ze vroeg wat er was dan wuifde hij het weg. 'Ik ben alleen moe. Misschien ben ik aan vakantie toe.' had hij gezegd. Ze was bang geweest dat het door haar kwam. Dat hij zich zorgen maakte over haar en niet goed wist hoe hij er met haar over moest praten. Dat was ook zo, ze vond het ook moeilijk om met hem hierover te praten. Ze wist niet goed waarom, want de band met haar vader was altijd supersterk geweest. Sterker dan met haar moeder. En toch verlangde ze nu heel erg naar gesprekken met haar moeder. Gek, want haar moeder was altijd heel erg stug en streng geweest. Ze was de laatste met wie ze over haar problemen kon praten. Maar nu, nu ze zo overspannen was, miste ze een moeder om zich heen. Een vrouwfiguur die zich om haar bekommerde.

Een paar weken geleden kwam haar vader terug van een bezoekje aan het reisbureau waar hij een lange reis had geboekt. Wat ook wel weer helemaal niets voor hem was. Hij ging nooit op vakantie, want hij wilde de winkel nooit sluiten of aan anderen over laten. Waarom nu dan ineens wel? Ze haalde haar schouders op. Misschien moesten we hem maar gewoon laten. Hij deed erg geheimzinnig, maar misschien moest hij ook zo zijn geheimen hebben voor zijn dochters. Nadat ze de tomaat had gesneden begon ze met het rul bakken van het gehakt. Gisteravond had ze er nog uitgebreid met Nora over gesproken.

'Ik snap niet waar je zo moeilijk over doet. Die man is zijn hele leven nog nooit op vakantie geweest. Laat hem lekker. Het komt heus wel goed. Ik zou me niet zo'n zorgen maken.'

Misschien had Nora gelijk. En dus zette ze haar gedachten maar weer opzij en ging verder met het maken van de maaltijd.

An stapte de tram uit en liep richting Galerie Berendsen. Ze had van tevoren het telefoonboek erop nageslagen om erachter te

komen of de galerie nog bestond. Ze had een map meegenomen met foto's van haar werk. Voor de galerie bleef ze even staan. Het zag er nog precies hetzelfde uit. Wel had Meneer Berendsen uitgebreid. Hij had de winkel ernaast erbij getrokken waardoor de expositieruimte nog groter was. Op de deur van de galerie hing een groot bord met daarop 'Te koop'. De moed zakte haar in de schoenen. Als Berendsen de boel ging verkopen was hij waarschijnlijk ook niet geïnteresseerd in haar werk. Toch duwde ze tegen de deur en stapte naar binnen. Net als ruim dertig jaar geleden was de ruimte wit en goed verlicht. Aan de muren hingen vooral moderne doeken en in het midden van de ruimte stonden sokkels met kunstobjecten van keramiek en brons.

Berendsen kwam de ruimte binnen gelopen. 'Kan ik u ergens mee helpen?'

An draaide zich om en glimlachte naar hem. 'Wel heb ik ooit,' zei hij verrast. 'Antonia!'

'Meneer Berendsen, fijn u weer te zien,' zei ze met een glimlach. 'En wat is uw galerie nog steeds een plaatje.'

'Dank je. Ga zitten meisje, dan haal ik even wat thee.'

An ging zitten en keek om zich heen. Herinneringen overspoelden haar. Ze moest even slikken, maar ze herstelde zich snel toen Berendsen met een dienblad de zaak binnen kwam lopen.

'Wat brengt jou terug in Amsterdam?' vroeg hij.

'Ik vond het na tweeëndertig jaar wel weer eens tijd worden om terug te keren en mijn familie op te zoeken. Ik denk erover hier een tijdje te blijven om te zien hoe het bevalt. Als het goed bevalt, zou het zo maar kunnen dat ik nooit meer weg ga.'

'En wat heb jij zoal gedaan in New York?'

'Ik heb vooral veel geschilderd. Daarom kwam ik eigenlijk langs. Ik heb in New York een aardige reputatie opgebouwd en mijn werk hangt daar in verschillende galleries. Wellicht heeft u interesse in mijn werk?' vroeg ze. Ze legde de map met foto's van haar werk voor hem neer.

'Ach Antonia, ik zou het graag willen, want het ziet er echt fantastisch uit, maar ik ga stoppen met de galerie. Ik ben al ver over mijn pensioenleeftijd en ik word te oud.'

Antonia knikte en keek nog eens om haar heen. 'Ik zag het bord aan de deur hangen. Er is niemand in de familie die het over wil nemen?'

'Ik heb geen kinderen. Dus de enige optie is de boel leeg halen en de panden verkopen. Zowel de galerie als het woonhuis hierboven. Ik ga verhuizen naar een kleinere flat, met lift. Mijn heupen zijn niet meer zo soepel als ze geweest zijn.'

Ze stond op en liep door de galerie. Ze leek in gedachten. Berendsen bekeek haar peinzend. 'Zeg, is het niet iets voor jou?' vroeg hij ineens. 'Je kunt de galerie misschien in tweeën splitsen. De ene kant gebruiken als galerie en de andere kant als atelier. En boven wonen.'

'En dan alleen mijn eigen werk exposeren? Is dat niet een beetje arrogant?'

'Je kunt toch zowel eigen werk als werk van andere kunstenaars in de galerie verkopen? Ruimte genoeg.'

An ging weer zitten en keek hem aan. 'Heeft u al gegadigden? Ik zou er even over na willen denken. Weet u, het is best een stap en ik weet niet of ik hier uiteindelijk zal blijven of toch terug zal keren naar New York. Ik moet eerst nog eens onderzoeken of mijn familie mij nog wel wil zien na al die tijd afwezigheid.'

'Je kunt het daarna toch altijd weer verkopen, wellicht maak je er dan ook nog winst op,' merkte hij op. Hij keek haar een tijdje zwijgend aan. 'Wat bedoel je trouwens met of je familie je nog wel wil zien?'

'Ik heb al die tijd geen contact met ze gehad. Daar had ik zo mijn redenen voor. Ik moet nog bij ze langs.'

'Dus je weet niet wat er is gebeurd in die tweeëndertig jaar,' vroeg hij voorzichtig.

'Nee,' zei ze langzaam. 'Ik ben van plan een dezer dagen de boekwinkel in te lopen om ze op te zoeken. Ik ben al een keer langs geweest, maar mijn zus was niet in de winkel.'

Berendsen zweeg en leek enigszins bezorgd. 'Het lijkt mij een goed idee om in de boekwinkel te informeren naar je familie.'

'Weet u iets wat ik niet weet?' vroeg ze.

'Het is niet aan mij. Vraag het maar in de winkel. Dan hoor je het wel.' Hij klopte even op haar hand. 'Denk ondertussen maar na of je interesse hebt in de galerie. Er zijn verder nog geen kapers op de kust.'

Amsterdam, september 1959

Het was einde van de ochtend en buiten was het onstuimig herfstweer. De wind van de avond ervoor had doorgezet en was nu veranderd in een herfststorm. De regen kletterde tegen de ramen. Ondanks de regen werd Antonia met een zonnig humeur wakker, rekte zich uit en sprong energiek uit bed. Het was laat geworden en ze had lang uitgeslapen. Het was al bijna lunchtijd. Met haar badjas aan huppelde ze naar de keuken om een boterham te roosteren. Ondertussen zette ze een ketel water op het vuur.

Emma, haar oudere zus, slofte chagrijnig de keuken in. Ze woonde al een paar jaar op zichzelf in een huurappartement in Amsterdam Oost. Ze had vanochtend met hun moeder gewinkeld en kwam nu mee om samen te lunchen voor ze weer naar huis ging.

'Wat ben jij in een goede bui,' mopperde Emma, terwijl ze zichzelf nog een kop koffie inschonk. 'En dan ook nog zo lang in je nest blijven liggen.' Zoals altijd had haar zus commentaar op haar.

'Goedemorgen Antonia. Ook goedemorgen Emma. Wat leuk dat je er bent,' begon Antonia. 'Misschien moet je ook eens een avond uitgaan met vrienden. Daar knap je meer van op dan de godganse dag met je neus in de boeken te zitten.' Ze was niet van plan om haar goede humeur te laten verpesten door haar saaie, preutse zus.

'Daar heb ik geen tijd voor. Ik ben bezig met een cursus boekhouden. En ik heb over twee weken examens.'

'Sjonge Emma, één avondje kan er toch wel vanaf. Zo vind je nooit een man en bovendien laten je vrienden je een voor een in de steek.'

'Ten eerste, maak je over een man maar geen zorgen en ten tweede, heb ik geen vrienden die uitgaan, maar die, net als ik, een carrière ambiëren.'

'Sjonge wat ben jij vreselijk saai.'

'Noem mij maar saai, ik wil net als jij wat bereiken in het leven, alleen niet op de manier zoals jij daarmee bezig bent.'

Antonia keek haar zus aan. 'En wat bedoel je daarmee?'

'Ik bedoel daarmee, dat ik niet als een hoer alle feesten en partijen af ga, in de hoop dat één of andere rijke vieze kerel me als een boterham aflikt om me vervolgens te overladen met geld. Vervolgens met mij gaat trouwen om mij zo de rest van mijn leven te vertellen wat ik moet doen.'

Antonia was geschokt. 'Is dat wat je van mij denkt? Dat ik een hoer ben?' Emma zei niets, maar keek haar alleen maar vals en uitdagend aan.

'Ik hoop dat je je promotie krijgt,' zei Antonia. 'Dat je een saai vent trouwt en je van verveling of van het harde werk dood neer valt. Doe wat je moet doen, maar laat je vooroordelen over mij achterwege. Ik ben klaar met jou. Helemaal klaar!' Ze haalde de ketel van het vuur en maakte een kop thee voor zichzelf. Ze smeerde jam op haar geroosterde boterham, ging zitten aan de eettafel, at haar ontbijt en las ondertussen haar boek. Emma keurde ze geen blik meer waardig. Ze was lucht voor haar.

Emma was vaker gemeen tegen haar, ook tegen haar moeder. Maar nu was ze te ver gegaan. Ze liet zich niet uitschelden voor hoer. Emma kon heel arrogant doen, alsof zij degene was die alles wist. Antonia en haar moeder waren dom, dat liet ze maar al te graag doorschemeren.

Emma werkte fulltime op de kledingafdeling van de Bijenkorf. In haar vrije tijd zat ze met haar neus in de boeken. 's Avonds deed ze cursussen. Haar grote droom was om de afdelingsmanager van de kledingafdeling te worden. Het moest en zou haar lukken. En Antonia was ervan overtuigd dat het haar nog zou lukken ook. Daarvoor had ze ook best bewondering voor haar zus. Maar waarom was ze zo ongelofelijk gemeen? Waar hadden zij en haar moeder dat aan verdiend? Ze wist het niet.

Ja, ze deed moeite om een man te vinden die haar een beter leven kon geven. Maar het was niet zo dat ze zich in de armen van iedere rijke man stortte en met ze naar bed ging. Ze was nog nooit met een man naar bed geweest. Waarom hadden mensen toch zo'n verkeerd beeld van haar? Bovendien werkte ze toch.

Ze had een baan gevonden in een branche die haar interesseerde. In haar vrije tijd ging ze graag naar musea en exposities in andere galeries. Ze vond het geweldig dat Egbert haar had gevraagd mee te gaan naar de opening in het Stedelijk museum. Dat was een opening waar je niet zomaar heen kon, alleen op uitnodiging. Dus dat vond ze heel bijzonder en ze verheugde zich erop om daar samen met hem naar toe te gaan. Maakte dat haar een hoer en oppervlakkig? Ze wist dat ze zich niets moest aantrekken van wat andere mensen van haar vonden. Maar vaak was dat verdomde moeilijk en gaf het haar een minderwaardig gevoel. Het was een bevestiging van dat stemmetje dat ze vaak achterin haar hoofd hoorde: 'Je bent dom.'

Het was vrijdagavond, een kwartier voor sluitingstijd. Antonia was alleen in de galerie en had de taak om als laatste de zaak af te sluiten. Ze stond in de deuropening en rookte een sigaret. De straat was nagenoeg leeg. Een enkeling waagde zich door de regen die met bakken uit de hemel viel. Ze was net van plan om de galerie te sluiten toen ze haar naam hoorde. Een man in een lange zwarte regenjas en een gleufhoed kwam aangerend. Hij hield zijn hoofd naar beneden, zodat zijn gezicht niet nat werd. Dat zal Egbert toch niet zijn, dacht ze verschrikt. Ik moet me nog omkleeden. Ze had in de achterkamer een turquoise mantelpakje aan de kapstok gehangen die ze na sluitingstijd zou aantrekken. Maar in plaats van Egbert was het Paul die de winkel in kwam rennen.

'Sjonge! Wat een hoosbui. Ik ben doorweekt! Wat fijn dat ik jou in de deuropening zag staan. Mag ik hier heel even schuilen tot de regen wat minder is?'

'Natuurlijk. Geen probleem. Geef je jas maar even dan hang ik hem bij de verwarming.' Paul trok zijn jas uit en zette zijn hoed af.

'Wat brengt jou naar deze kant van Amsterdam?' vroeg ze, terwijl ze zijn jas over een stoel legde en deze tegen de verwarming aan schoof. Zijn hoed legde ze op de grond onder de stoel.

'Er is hier in de buurt een bijeenkomst waar lezingen worden gehouden over hoe het beste een eigen onderneming te starten. Ik heb daar afgesproken met mijn vriendin.'

'Heb je dat al niet geleerd op je studie bedrijfskunde?' vroeg Antonia.

'Zeker wel, maar het blijft interessant om te zien dat iedereen daar weer een andere kijk op heeft en uiteraard is het een goede plek om te netwerken. Ik ben op zoek naar een geschikt pand. En jij? Wat zijn jouw plannen voor vanavond?'

'Ik ga vanavond dineren en daarna naar een opening van een nieuwe expositie in het Stedelijk Museum.'

'Met je vriendinnen?'

'Met Egbert.'

'Ah, de man van de kunstgaleries. Dat heb je goed gedaan,' grijnsde hij. Antonia besloot daar verder niet op in te gaan. 'Dus dit is de galerie waar jij werkt.' Hij keek om zich heen en liep naar een groot kunstwerk dat achterin de winkel hing.

Antonia ging naast hem staan. 'Vind je het mooi?'

Hij bekeek het nauwkeurig, liep er wat dichterbij om vervolgens weer terug te lopen en dicht achter haar te gaan staan. Ze voelde een prettige tinteling door haar lichaam gaan. Hij boog zich dichterbij haar toe.

'Ik vind jou mooier,' fluisterde hij in haar oor. Ze glimlachte en draaide zich om. Ze legde haar handen tegen zijn borst en keek met een verleidelijke glimlach omhoog. Zijn blonde haar glinsterde van de regendruppels en zijn natte gezicht had een zachte glans. Zo stonden ze elkaar een paar tellen aan te kijken. Hij wilde net naar voren buigen om haar een zoen te geven toen het belletje van de deur rinkelen.

'Antonia?' vroeg Egbert argwanend.

Paul boog verder naar voren en kustte haar in plaats van op de mond zacht drie keer op haar wangen. 'Veel plezier vanavond en we zien elkaar snel weer,' zei hij met een joviale iets te harde stem om de situatie te redden. Hij liep naar de stoel, trok zijn nog natte regenjas weer aan, liep richting de voordeur en klopte Egbert bij het voorbij gaan op zijn schouders. In de deuropening draaide hij zich om en knipoogde nog eens naar haar.

Antonia, die al die tijd haar adem in had gehouden, zuchtte van opluchting.

'Egbert! Sorry, ik ben een beetje verlaat,' zei ze met een verontschuldigende blik. 'Ik ga me even omkleden en dan kunnen we gaan. Kijk gerust even rond.'

Egbert knikte en leek niets te hebben gemerkt van de spanning die er was ontstaan tussen haar en Paul. Snel liep ze naar

de achterkamer, sloot de deur achter zich en leunde er even tegenaan. Zo bleef ze vijf minuten staan om haar ademhaling weer onder controle te krijgen. Ze bekeek zichzelf in de spiegel en zag dat er lichte blosjes op haar wangen lagen. Ze vermande zich en kleepte zich snel om. Werkte haar make-up bij en liep de galerie weer in.

'Wat zie je er mooi uit,' merkte Egbert op en kustte haar snel op haar wang. 'Zullen we gaan?'

Antonia knikte, en onder de grote paraplu van Egbert wandelden ze samen door de regen richting het restaurant.

Egbert had gereserveerd in een chique restaurant vlakbij het Stedelijk Museum. Ze kregen de beste tafel aan het raam, waar ze genoten van de bedrijvigheid buiten, de lichtjes en de mensen die langs kwamen. Egbert zag er netjes uit in zijn donkerblauwe kostuum met knalrode stropdas. Hij leek erop gebrand om haar een perfecte avond te bezorgen.

'Hoe ben je bij de kunstgalerie terecht gekomen?' vroeg hij onderwijl nippend aan een glas champagne.

'Ik heb altijd een fascinatie gehad voor kunst. En ben eigenlijk, heel brutaal, na de huishoudschool, gewoon de zaak binnen gelopen. Ze hadden een bordje buiten hangen waarop een gastvrouw werd gevraagd. Ik heb uiteraard eerst een proefperiode gehad, maar hij was zeer tevreden. En ondertussen werk ik er nu een half jaar ongeveer.'

'Vind je het nog steeds leuk?' vroeg hij.

'Ik vind het zeer interessant zelfs. Mijn baas heeft me naar een paar cursussen gestuurd en ik heb me ingelezen in de kunstgeschiedenis. Dus zo ondertussen weet ik er wel wat vanaf. Ik moet natuurlijk ook nog veel leren, maar ik heb het er erg naar mijn zin. En jij? Hoe ben jij in de kunstwereld terecht gekomen?'

'Eigenlijk via mijn vader en diens voorouders. De galleries zitten al generaties in de familie en ik heb het na zijn dood overgenomen. Maar door mijn toedoen hebben we de galleries door het hele land uitgebreid. En heb ik de ambitie het uit te breiden naar het buitenland.'

'En waar in het buitenland?'

'Ik heb connecties met een paar kunstkeners in Amerika. Daar zou ik graag een grote galerie op willen zetten en zelf gaan

runnen. De galeries hier in Nederland doen het goed en daar heb ik ook uitstekende mensen op zitten, daar heb ik eigenlijk niet zoveel werk meer aan. Dus ik heb wel zin in een nieuwe uitdaging. Maar dat vergt voorbereiding.'

'Spannend zeg. En wil je dan ook in Amerika gaan wonen?' vroeg ze geïnteresseerd.

'New York trekt mij erg. Daar zou ik me wel willen vestigen en dan van daaruit de boel gaan opstarten. Wat vind jij van New York?'

'Het lijkt me uitermate opwindend om daar te kunnen leven in de kunstscene.'

Egbert knikte goedkeurend, blijkbaar was dat precies wat hij wilde horen. Hij pakte haar hand en gaf er een klein kusje op. 'Ik vind jou een zeer opwindende vrouw.'

Antonia glimlachte tevreden. Het ging de goede kant op.

De rest van de avond was minstens zo opwindend. De opening in het Stedelijk was erg feestelijk en er waren veel interessante mensen die allemaal een connectie hadden met kunst. Aan het einde van de avond bracht Egbert haar terug naar de galerie, ze wilde niet dat hij zag waar ze woonde, en gaf haar bij het afscheid een lange indringende kus op haar mond.

'Mag ik je binnenkort bellen, voor een nieuwe afspraak?' vroeg hij zacht.

'Je hebt het telefoonnummer van de galerie. Ik kijk uit naar je telefoontje,' zei ze met een zoete verleidelijke stem. Ze opende de deur en zwaaide hem uit. Toen hij weg was danste ze door de galerie. Ze was blij met hoe de avond was verlopen. Op haar gemak deed ze haar gewone kleren weer aan, en liep, met het mantelpakje in de kledingzak over haar arm, terug naar huis. Het regende niet meer en ze genoot van de heerlijke geur die de vele regen had achtergelaten.

Antonia rende met een volle weekendtas in haar ene hand en een paraplu in haar andere hand door de stromende regen naar de tramhalte. Het regende nu al een week lang aan één stuk door en ze was het goed zat. Mopperend ging ze in het overdekte tramhokje op het bankje zitten. Ze zette haar tas naast zich neer en klapte de paraplu dicht.

Ze dacht terug aan de enerverende avond met Egbert. De tentoonstelling in het Stedelijk museum was fantastisch geweest. Egbert had haar voorgesteld aan kunstenaars, kunstcritici en galeriehouders. Ze had zich op haar gemak gevoeld bij deze groep mensen, maar vooral ook met Egbert aan haar zijde. Dat had haar verbaasd, aangezien ze best onzeker kon zijn.

De angst dat mensen haar dom vonden zat diep geworteld. Ze moest mensen eerst beter leren kennen en kunnen vertrouwen, voor ze zich helemaal open durfde te stellen. Antonia luisterde liever dan dat ze zich in een gesprek mengde, omdat ze bang was dat ze iets doms zou zeggen en mensen haar uit zouden lachen. Niet dat dat ooit gebeurd was. Ja, thuis wel. Emma had haar vaak uitgelachen, omdat ze iets 'onzinnigs' had gezegd. Het was jammer dat Emma niet wist hoeveel impact dat op haar had. Maar gisteren was een goede avond geweest. Ze had genoten van de ambiance en de gesprekken waren als vanzelf gegaan. Dat had haar meer vertrouwen gegeven.

Egbert had haar later die avond bij de galerie afgezet en haar voorzichtig een kus op haar wang gegeven. Hij had verschillende kanten van zichzelf laten zien. Hij was in haar gezelschap hoffelijk geweest, maar had zich arrogant gedragen tegenover de obers in het restaurant. Op de tentoonstelling had hij wat verwaand rondgelopen. Ze had het wel stoer gevonden en had zichzelf belangrijker gevoeld omdat ze in zijn gezelschap was.

De tram kwam eraan. Snel stapte ze in en ging helemaal achterin zitten. Achteraf vond ze het apart, dat ze normaal in vreemd gezelschap stil en verlegen was, maar samen met Egbert zich een stuk zekerder voelde. Doordat Egbert een bepaald aanzien had waren de andere gasten ook geïnteresseerd geweest in haar verhaal. Juist dat ze uit de middenklasse kwam, nu in een galerie werkte en Egbert op een liefdadigheidsbal had ontmoet, omdat haar vriendin zo lief was geweest om haar uit te nodigen, vonden de mensen interessant. Inspirerend. Dat had haar gesterkt. Maar wat zou er gebeuren als hun relatie echt serieus zou worden. Zouden mensen het dan nog steeds inspirerend vinden of haar dan als een indringer gaan beschouwen. Het was moeilijk te voorspellen.

Ze stapte in Amsterdam Zuid uit de tram, stak de straat over en wandelde naar de van Eeghenstraat, gelegen aan de rand van

het Vondelpark. Ondanks de regen had de straat iets magisch. Het licht van de lantaarns schitterden in de plassen. Toen ze dichterbij de De Villa van de familie Beaufort kwam was ze zoals altijd weer verrast. De villa was gigantisch groot. Maar het was niet alleen het woonhuis van Sophia en haar vader Allard, het was ook de plek waar zijn kantoor was gevestigd. Er liepen naast een butler, dienstmeisje en een kok, dan ook verschillende mensen rond die voor hem werkten op kantoor. Allard Beaufort was een gevierd zakenman die handelde in onroerend goed. Net als bij Egbert had Allard het bedrijf en De Villa overgenomen van zijn vader. Antonia was dol op Allard Beaufort. Hij was ondeugend op een leuke manier, zeer gastvrij en net als zijn dochter, een ster in problemen oplossen. Antonia was vaak haar eigen huis ontvlucht om vervolgens de dag of avond in De Villa door te brengen. Voor Antonia voelde Allard als haar tweede vader.

De lichten in De Villa waren aan, wat het gebouw nog meer elegantie gaf. De laatste meters rende ze naar de voordeur die vrij snel door James, de butler, werd open gedaan.

'Goedenavond Mejuffrouw Antonia,' James nam haar jas aan en hing het netje aan een hanger boven de verwarming te drogen. 'De familie en mejuffrouw Helene zitten in de zitkamer.'

Antonia bedankte James en liep snel door naar de zitkamer waar het heerlijk warm was door het hout dat brandde in de open haard.

'Kijk daar hebben we dame nummer drie,' riep Allard hartelijk. Hij stond op om haar te verwelkomen. Hij pakte haar vast en gaf haar enthousiast een kus op haar wang. 'Zoals altijd welkom. Je weet de weg.'

'Dank je Allard. Fijn om hier binnen op te warmen. Het is echt koud buiten.'

'Dames, ik laat jullie alleen. Ik weet het, het is vrijdagavond, maar ik moet nog even wat zaken regelen op mijn kantoor. Ik zie jullie wel weer ergens rond fladderen.' Hij stak zijn hand op en liep de kamer uit. 'James, regel jij even warme chocolademelk voor de dames, wil je?' hoorden ze hem op de gang tegen de butler zeggen.

Glimlachend schudde Sophia haar hoofd. 'Die man is goud waard.'